

JOK-BLADET

1 - 2013

Text/innehåll där ej annat anges:
Olle Bernard (2013.04.10)
E-mail: olle.bernard@comhem.se
JOKs hemsida: jokhemsida.se

INGA PENGAR TILL NYTT FÅGELTORN VID SÄBYSJÖN

JOK-blad nr 1/2013 måste tyvärr inledas med följande mycket trista information:

Den 21/3 redovisade Stockholms länsstyrelse, vilka kommuner som fått sina sk LONA-bidrag beviljade. LONA är en förkortning för Lokal Naturvårdssatsning. **Bland de ansökningar som inte beviljats fanns tyvärr Järfälla kommuns ansökan om bidrag för en återuppbyggnad av det nedbrunna fågeltornet vid Säbysjön.**

Vid finansieringen av det nya tornet var det planerat att LONA-bidraget skulle motsvara ca 50 % av tornets kostnad och att Järfälla kommun skulle stå för övrig kostnad. LONA-bidraget utgjorde vad man skulle kunna kalla för grundplåten vid finansieringen av det nya fågeltornet vid Säbysjön och det uteblivna bidraget eliminerar för närvarande möjligheterna till det av många önskade bygget.

Enligt uppgift ansåg Länsstyrelsen att byggnadsprojektet uppfyllde kraven för att få bidrag, men konstaterade samtidigt att myndigheten inte hade tillräckligt med pengar att dela ut.

Orsaken till det uteblivna bidraget kan härledas till att Naturvårdsverket (NVV) minskat sitt bidrag till Stockholms Länsstyrelse år 2013 med 60 % (2,1 milj.) jämfört med NVV:s tilldelningen år 2012.

Samtliga handlingar inför fågeltornsbygget som ritningar, byggberäkningar gällande tornets stabilitet m m, byggbeskrivningar och föreskrifter, bygglov, strandskyddsdispens och tillåtelse att bygga i naturreservatet var framtagna och godkända, då det överraskande och negativa beslutet om det uteblivna LONA-bidraget meddelades från Länsstyrelsen.

Upphandlingen av entreprenör för att bygga det nya tornet, som skulle utföras med bärande delar samt trappa av stål, hade vid den tidpunkten också nått mycket långt.

I Järfälla kommuns budget för år 2013 finns inga pengar, som under innevarande år kan användas för ett fågeltornsbygge.

I dagsläget återstår för närvarande att äska pengar från politikerna för ett nytt fågeltorn inför budgetåret 2014.

Man bör dock notera;

Att äska pengar innebär tyvärr inte det samma som att beställa pengar.

JOK och Järfällas kommunekolog försöker efter bästa förmåga bearbeta aktuella politiker, så att dessa ställer sig positiva till avsätta pengar till ett nytt fågeltorn.

PS: Mer om LONA-bidrag och möjlig brandsak finns att läsa på annan plats i detta JOK-blad.

JOKs höstprogram 2013, med exkursioner på Järfältet och utanför JOKs hemmaplan samt innekvällar, presenteras på sidorna 14-16.

ÅRSMÖTET 2013

JOKs ekonomi

JOKs ekonomi är stabil och under år 2012 noterades t o m en vinst på ca 8 000 kr. Att detta positiva resultat uppnåtts beror på att vi, förutom medlemsavgifter även fått in rikligt med pengagåvor för att nyttja vid främst JOKs fågelmatningar.

Dessutom bidrog även i år en grupp JOKares ideella arbete vid Naturskolekaféet (Väsby gård) till en förstärkning av JOKs kassa, under år 2012 med 6 800 kr.

Styrelse för år 2013

Samtliga styrelsemedlemmar som var aktuella för omval, omvaldes av årsmötet.

JOKs styrelse för år 2013 består av följande:

Ulf Svahn (ordförande och exkursioner m m)

Olle Bernard (v ordförande, redaktör m m)

Björn Wester (kassör)

Ulf Franzén (sekreterare)

Sophie Larsson (Webmaster m m)

Clas Cronlund (medlemsmatrikel m m)

Lena Radler (innekvällar m m)

Johan Wallin (innekvällar m m)

Anders Sennmalm (exkursioner m m)

Bengt Sundberg (exkursioner m m)

Till valberedning valde årsmötet:

Bo Hallman (omval)

Stefan Kyrklund (omval)

Till revisorer valde årsmötet

Percy Fredriksson (omval) och

Gunnar Bergqvist (nyval).

Till revisorssuppleanter valde årsmötet

Kjell Bergman (omval) och

Lars Imby (nyval).

Medlemsavgift för år 2014

Styrelsen föreslog att medlemsavgiften för år 2014 skall vara **50 kr**.

Årsmötet godkände detta förslag, vilket innebär att JOK lyckats behålla medlemsavgiften på **samma "hyfsat låga" nivå sedan 1991**.

Verksamhetsberättelse för år 2012

(OBS! Mycket förkortad version)

Medlemsantal: Antalet medlemmar i JOK var vid slutet av år 2012 - 474 st.

JOK-blad:

JOK-blad; 3 nummer med totalt 64 sidor.

Dessutom producerades ett fjärde nummer av JOK-bladet, vilket omfattade "**Fågelrapport för Norra Järvafältet 2011**" (14 sidor).

Medlemsmatrikel skickades till medlemmarna.

Information om JOK, fågelobservationer m m har gjorts via en mycket välbesökt hemsida med ca 60 000 besök under år 2012.

Aktuella fågelobservationer (månadssammanställningar) har liksom tidigare presenterats på anslagstavlor vid Säby och Väsby gård samt vid 30-meterskärret.

Dessutom har en mer omfattande sammanställning redovisats varje månad på JOKs hemsida.

Möteskvällar

4 st med totalt antal deltagare **217 st**. Detta innebär att ett nytt årsrekord sattes för klubbens innekvällar och detta för andra året i rad.

Exkursioner

På Järvafältet - 8 st söndagsexkursioner.

Exkursioner till övriga delar av landet - 5 st.

JOK medverkade som vanligt vid "**Fågelskådningens dag**" och detta bl a med en fågelvandring till Ravalen och Väsby sjöäng. Antal deltagare var drygt 40 st.

JOK deltog vid Sveriges Ornitologiska Förenings (SOF:s) "**Fågeltornskamp**", vilket omfattade en landskamp mot Finland, där det gällde att räkna arter från så många fågeltorn som möjligt i respektive land.

JOK räknade arter från Säbysjöns fågeltorn.

Naturvårdsarbeten genomfördes bl a som vassröjning vid Säby strandäng samt reglering av Igelbäckens dämme.

JOK assisterade även detta år Järfälla kommuns viltvårdare i arbetet med att **kontrollera minkfällor** vid 30-meterskärret.

Fågelmatningar anordnades av JOK söder om Säbysjön och väster om Fäboda gård. Dessutom samarbetade JOK och Sollentuna kommun med en matning norr om Ravalen.

Under år 2012 ansvarade JOK vid fyra tillfällen för **Naturskolans kafé vid Väsby gård**.

Även under år 2012 hade JOK fortlöpande **kontakter med aktuella kommuner** på Järvafältet gällande naturvårds- och fågelskyddsfrågor. Aktuella frågor var bl a att försöka ersätta det **nedbrunna fågeltornet**, samt att lämna skriftliga synpunkter på Järfälla kommuns nya "**Översiktsplan**".

PÅMINNELSE OM BETALNING AV MEDLEMSAVGIFT 2013

För närvarande är det rekordmånga medlemmar, ca 40 %, som ännu inte betalat in medlemsavgiften för år 2013 och därför kommer ett stort antal av Er att i detta utskick erhålla en påminnelse om att årets medlemsavgift ännu inte är betald.

Observera att detta utgör den enda påminnelsen som styrelsen skickar ut.

Eftersom vi hoppas på att Du fortfarande vill vara medlem i JOK, bör Du så snart som möjligt betala in årsavgiften för år 2013 (50 kr) på JOKs Plusgirokonto nr 58 01 32- 9.

PS: Om klubben förlorar alltför många medlemmar, vilket förhoppningsvis inte sker, kommer detta att negativt påverka omfattningen av de aktiviteter som klubben brukar använda medlemsavgifterna till.

Bland dessa kostnadskrävande aktiviteter finns tryckning av JOK-blad, innekvällar (föredragshållare + fika) och fågelmatningar.

ÄNNU FLER NYA MEDLEMMAR HÄLSAS VARMT VÄLKOMNA TILL JOK

Bernt Andersson, Järfälla

Viktor Bridal, Sollentuna

Marianne Dannbeck, Bromma

Bo Fernholm, Farsta

Bengt Gallon, Vällingby

Sten Johnels, Kista

Eva Johansson, Bromma

Ann-Margreth Jörnvall, Stockholm

Lennart Nordgren, Sollentuna

Karin Oknemark, Enskede

Stefan Paulin, Täby

Rolf Perbrink, Sollentuna

JOK:s MINI-ENKÄT VIA NÄTET

Den miniundersökning via nätet, som styrelsen tog initiativ till för att lyssna till medlemmarnas synpunkter och önskemål, diskuterades på senaste styrelsemötet.

För det första kan konstateras att medlemmarna i stort är nöjda med verksamheten. Självfallet kom det ett antal förslag inom olika områden. Bl.a. fanns det önskemål om olika typer av exkursioner.

Styrelsen kommer att fundera igenom de förslag som är mer svårgenomförbara, men har redan nu fattat beslut, om att arrangera en nattsångarvandring på Järvafältet, vilket efterfrågats.

Intresse av att bättre förstå och kunna hantera rapportsystem "Svalan" kom också in via enkäten. I samband med en av innekvällarna till hösten kommer ett "Svalan-pass" att läggas i anslutning till innekvällen med start 30–45 min. innan innekvällen startar. Vilken kväll det blir återkommer vi till. Håll er underrättade via JOK-bladet och anslagstavlan på hemsidan.

Uppdatering och ny placering av information, beträffande Järvafältets fågellokaler på JOKs hemsida, kommer WEB-ansvarig att titta igenom och försöka hitta en lösning på.

Vi tackar alla som har svarat och kommer att genomföra liknande miniundersökningar även framöver.

INNEKVÄLLAR VÅREN 2013

5/2 - Årsmöte följt av "Fågelåret 2012 på Järvafältet" Johan Wallin mfl. Deltagare 60 st.
5/3 - Barrow - norra Alaska, Tomas Lundquist. Deltagare 46 st.

MINSKADE BIDRAG FRÅN NATURVÅRDSVERKET OCH LÄNSSTYRELSENA TILL NATURVÅRD

Under de senaste ca 10 åren har landets kommuner kunnat ansöka om bidrag för naturvårdsarbete hos Länsstyrelser/Naturvårdsverket. Dessa bidrag kallas för **LONA-bidrag**, där LONA utgör en förkortning för **Lokal Naturvårdssatsning**.

Under de senaste åren, dock inte år 2013, har t ex Järfälla och Sollentuna kommun erhållit bidrag för bl a arbeten i 30-meterskärret samt anläggande av 20 st småvatten. LONA-bidragen har i dessa fall utgjort ca 50 % av kostnaden för aktuella projekt.

I år fick således vare sig Sollentuna eller Järfälla kommun ta del av den lokala naturvårdssatsningen, vilket innebar att ansökan om bidrag för arbete med äldre former av jordbruk (Sollentuna) och återuppbyggnad av Säbysjöns fågeltorn (Järfälla) tyvärr inte godkändes.

Naturligtvis är det tråkigt för oss som är aktiva på Järvafältet att ansökningarna om årets LONA-bidrag avstogs. Orsaken till det negativa resultatet beror sannolikt på att Naturvårdsverket (NVV) i år dramatiskt minskat utdelning av statliga pengar.

Vid en genomgång av tillgängliga pengar från NVV till Länsstyrelsen, för vidare utdelning till kommunerna i Stockholms län, framgår att pengarna från NVV under åren minskat betydligt.

LONA-bidraget från Naturvårdsverket/ Stockholms Länsstyrelse har utvecklats enligt följ:
2004 - 7,5 miljoner.

2005 - 11,15 miljoner.

2006 - 12,9 miljoner – högsta belopp.

Uppgifter beträffande bidrag för åren 2007-2009 saknas.

2010 - 5,0 miljoner.

2011 - 6,4 miljoner.

2012 - 3,6 miljoner.

2013 - 1,5 miljoner – lägsta belopp.

Den mycket tydliga **nedgången av LONA-bidrag skapar stor oro inför framtiden.**

Det finns uppenbart mycket stor risk för att de statliga bidragen från NVV måste ersättas med kommunala medel.

Vi kan bara inför framtiden hoppas på, att inte bara kommunerna på Järvafältet utan alla Sveriges kommuner uppmärksammat detta, och snarast möjligt ökar på den del av budgeten som berör kommunernas viktiga naturvårdsarbeten.

VAR KVARLÄMNAD ENGÅNGSGRILL BRANDORSAKEN?

Sedan Säbysjöns fågeltorn brunnit ner har väl de flesta av oss funderat över och diskuterat om brandorsaken. Polisen lade omedelbart ner spaningen beträffande detta, så därifrån finns inget svar om brandorsaken att vänta. Det finns väl egentligen bara två möjliga orsaker till hur branden uppstod. Antingen tändes tornet på, s k anlagd brand – sabotage, eller så antändes tornet p g a olycka, vilket i så fall bör benämnas som oaktsamhet med eld.

I samband med tornetbranden upptäcktes s k engångsgrillar på platsen och de är bekräftat att kvarlämnade, använda och fortfarande pyrande sådana kan antända träkonstruktioner.

Den 7/4 2013 blev Hans Quiding vittne till hur en sådan engångsgrill precis antänd en brygga på ön Koffsan vid Mälaren (Järfälla). Tack vare Hans upptäckt och snabba larm till brandkåren räddades större delen av bryggan samt det träbyggnad som finns på bryggan.

Kommentar: Hur många eldsvådor har kvarlämnade engångsgrillar på t ex balkonger, altaner o s v orsakat.

Varning: Lämna aldrig använda engångsgrillar placerade på trä, annat brännbart material eller torr mark.

Kanske lite tufft lagförslag: Förbjud engångsgrillar - åtminstone i fågeltorn

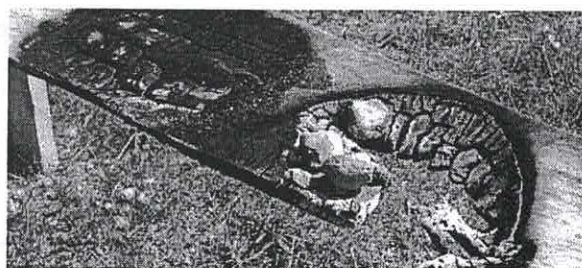

Foto på igenombränd bräda p g a kvarglömd engångsgrill.

HOT OM EXPLOATERING VID RÅSTASJÖN

Solna kommun redovisade vid årets inledning planer på att exploatera området norr om Råstasjön, ett grönområde som utgör en värdefull lokal för såväl människor, djur och växter. Här önskar Solna kommun bygga 1800 bostäder och en del av denna bebyggelse vill man placera på strandskyddat område. De hus som placeras närmast Råstasjön kommer enligt planeringen, att befinna sig ca 45 meter från sjöns strandlinje.

Många, som utnyttjar det aktuella området, har under vintern och våren intensivt protesterat mot Solna kommuns utbyggnadsplaner. Detta gäller inte bara naturintresserade, utan också människor som behöver utrymme för motion, promenader, rekreation o s v.

Råstasjön, och då avses vattenspegeln, lämnas naturligtvis orörd, men hur fågellivet i sjöns närområde kommer att förändras kan nog ingen exakt ange.

Fågelfaunan i själva utbyggnadsområdet försvinner givetvis p g a byggnationen. Sjöns fåglar, som t ex änder och gråhäger kan kanske klara sig, men det är nog ofrånkomligt att även dessa fågelarter drabbas av störningar.

JOK stöder nätverket "Rädda Råstasjön", som också stöds av Naturskyddsföreningen Solna-Sundbyberg och Fältbiologerna Stockholm-Uppland-Gotland, och den kravlista som upprättats för Råstasjön.

Nätverket Rädda Råstasjöns kravlista:

- *Solna kommuns planförslag avvisas i sin helhet.
- *Ingen ny bebyggelse utmed Råstasjöns norra och östra sida.
- *Hela skogsområdet ska bevaras intakt.
- *Upprätthåll strandskyddet.
- *Gör Råstasjön med omgivningarna till naturreservat.
- *Natur- och rekreationsområden ska prioriteras.
- *Rödlistade arter måste bevaras.
- *Bostadsbebyggelse bör ske på annan plats.
- *Värna barn och ungas rätt till naturområden i sin närmiljö.
- *Återställ i möjligaste mån den gröna kilen Järva-fältet-Lötsjön-Råstasjön-Nationalstadsparken.

"Nätverket Rädda Råstasjön" bildade redan vid sin start följande arbetsgrupper:
Evenemang (t ex fågelguidning),
Opinionsbildning i skrift (t ex debattartiklar),
Opinionsbildning på stan (t ex flygbladsutdeln.),
Remissvar,
Politikerkontakt (t ex mejlaktion),
Juridik (t ex polisanmälan),
Media (t ex tidningar),
Inventeringar (t ex dokumentation av fågellivet).

Den 28/2 utgjorde sista dagen för inlämnade av synpunkter och protestlistor och på denna dags kväll genomfördes en slutspurt som kulminerade i en demonstration vid Solna kommunhus. Där deklamerades med unison stämma: **"Bygg i Råsta, känn er blåsta, på vår röst, nästa höst"**.

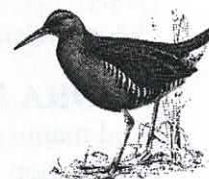
För att upplysa politiker m fl om mångas önskemål att bevara Råstasjön arrangerades ett imponerande stort fackeltåg söndagen den 24/3.

Tillsammans med Naturskyddsföreningen Solna-Sundbyberg, Naturskyddsföreningen Stockholms län, Fältbiologerna riks, Fältbiologernas Stockholm City-klubb, Stockholms Ornitologiska Förening (StOF), Sveriges Ornitologiska Förening (SOF), Förbundet för Ekoparken samt Världsnaturfonden har JOK lämnat in ett **remissvar angående den planerade utbyggnaden till Solna kommun.**

+++++

Undertecknads personliga reflektion beträffande Solna kommuns planerade exploatering vid Råstasjön är att det upplevs som mycket tveksamt att strandskyddet, vilket varierar i storlek i landets kommuner och enligt uppgift tyvärr bara verkar vara 100 meter i Solna kommun, skall kunna upphävas. Man kan dock ana att Solna kommun tagit till rejält i sina krav, då det gäller att få exploatera de aktuella grönytorna vid Råstasjön. Därför bör det finnas en s k prutmån i deras exploateringsförslag och detta säkert också när det gäller in-trånget på strandskyddat område.

JOK-bladet får säkert anledning att återkomma i detta ärende och då helst med information, som är positiv för bl a fåglarna vid Råstasjön.

FÅGELRAPPORT FÖR NORRA JÄRVAFÄLTET ÅR 2012

I detta utskick ingår Fågelrapporten 2012 för norra delen av Järvafältet.

Fågelrapporten utgör sedan något år tillbaka ett eget nummer av JOK-bladet (i år nr 2/2013).

Under det gångna året noterades nytt artrekord och detta inte bara för norra delen av Järvafältet med 199 arter, utan också för södra delen med 170 arter, liksom för hela Järvafältet med 203 arter.

Till det gångna årets rekordresultat bidrog bl a följande trevliga observationer:

Två nya arter för Järvafältet – **lappuggla** och **tretåig mås**.

Rekordmånga ugglearter – samtliga av landets häckande ugglor, med undantag för torn- och fjälluggla, observerades under år 2012 på Järvafältet.

Två st rara måsar – **svarthuvad mås** och **tretåig mås** observerades.

Norra Järvafältets första **nattskärria** någonsin upptäcktes vid Fornborgsberget.

Samtliga s k möjliga arter gäss inkl. **fjällgås** och **prutgås** observerades. Dock ingen rödhalsad gås.

En **mindre skrikörn**, en art som bara observerats vid några mycket få tillfällen i hela Stockholmsområdet, sågs sträcka förbi 30-meterskärret

Dessutom observerades två för Järvafältet mycklt rara rovfåglar som **brun glada** och **stäpphök**.

Riktigt **många vadararter** observerades.

Dessutom observerades för norra Järvafältet rariteter som t ex **mindre sångsvan**, **gravand**, **sjöorre**, **svärta**, **småskrake**, **vaktel**, **skärpip-lärka**, **forsärla** och **sommargylling**.

Positivt och minnesvärt var även bl a följande: **Lyckade tornfalks- och brunkärrhökshäckningar** och detta efter två års saknad i området.

Rekordmånga JOKare fick höra **sjungande sommargylling**.

Rekordmånga rastande **rödstrupiga piplärkor** och **sjungande busksångare**.

Stationära och mycket publika **nötkräkor**.

Invasion av **tallbitar**, vilka tyvärr inte rastade i någon större omfattning i området p g a avsaknad av lämplig föda i form av t ex rönnbär.

”CHAMPINIONER”

Champion på Norra Järvafältet år 2012 blev **”Matte” Weiland med 185 arter (= nytt årsrekord)** och detta efter hård konkurrens med Olle B 184 arter, Tommy Carlsson 183 arter och **”Rulle” Jarvad 181 arter**.

Att fyra skådare passerat den magiska gränsen 180 arter under ett år på Norra Järvafältet har aldrig tidigare noterats. Detta bekräftar än en gång, vilket bra och spännande fågelår 2012 var för Järvafältet.

Championatet för Södra Järvafältet vanns av **Hasse Ivarsson med 152 arter**.

Under år 2013 har vi redan hunnit kora vinnare av **”Lilla Bergspriset”**.

Samtliga vinnare - ”Champions”- presenteras nedan.

CHAMPION 2012:

Champion, d v s den som observerade flest arter under året:

Norra delen av Järvafältet: **Mats Weiland - 185 arter.**

Södra delen av Järvafältet: **Hasse Ivarsson - 152 arter.**

LILLA BERGSPRISET 2013:

Vinnare är den som först skådade ihop 50 arter:

Norra delen av Järvafältet: **Annika och Hans Fröling - 50 arter den 6/1.**

Södra delen av Järvafältet: **Per Lundkvist - 50 arter den 19/1.**

STORA BERGSPRISET 2013:

Vid manusstopp 10/4 hade ingen, p g a den extremt sena våren ännu lyckats med att skåda ihop 100 arter under detta år, vare sig på norra eller södra delen av Järvafältet.

ÅRETS VASS- OCH SLYRÖJNING

Lördagen den 9/2 genomförde JOK den traditionella vass- och slyröjningen på Säby strandäng med tillhörande öar.

Årets röjning, för övrigt det 15:e året som denna naturvårdsinsats genomfördes av JOK, blev mycket lyckad.

Bra väder och som alltid trevlig samvaro.

Ca 30 JOK-are kämpade med liar och grensar, vilket resulterade i att området blev i allra bästa skick för att kunna ta emot vårens fåglar. Bland dessa Säbysjöns stora skrattmåskoloni.

JOKs arbetsinsats denna vassröjningsdag upplevdes som klart mindre betungande än tidigare övningar. Detta tack vare att entreprenör Ove Lundin, anlitad av Järfälla kommun, redan hunnit slå av ett mycket stort område med vass, innan vi JOKare kastade oss in i matchen. Arbetspasset avslutades som vanligt med korvgrillning.

Ett stort tack till alla medverkande JOKare från "röjarbasen" Olle.

ÖVRIGA NATURVÅRDSARBETEN VINTERN 2012-13

Säby strandäng med öar

Vass- och slyröjning utfördes av entreprenör (Ove Lundin) och JOK i optimal omfattning, vilket innebär att samtliga öar mellan Säby gårds kanal (utanför Säby strandskog) och den sk smala bryggan avröjdes.

Även fastlandet, dvs strandzonen mellan bryggan och strandskogen, avröjdes.

30-meterskärret

Röjning utfördes av entreprenör i 30-meterskärrets norra del och detta med prioriteringen att avlägsna all busk som vuxit upp i detta område, i vilket bl a strandzonen utanför Sjögärdet ingår (Järfälla kommun).

Sydost om Översjön

Dalsänkan mellan Kalkviken och grusvägen sydost om Översjön har Järfälla kommun röjt för att skapa ett öppnare landskap.

Röjning vid Säbysjöns "fågeltorn"

Genom att avlägsna vass och sly framför, liksom söder och norr om tornetplatsen, har försök gjorts för att förbättra utsikten från den berghäll som fågeltornet stod på.

Arbetet utfördes av en av Järfälla kommun anlitad entreprenör (Ove Lundin) och JOK.

Ravalen

Vass- och buskröjning utfördes av Sollentuna kommun vid sjöns sydvästra del. Detta för att främst hindra igenväxning av den del av strandängen som inte kan betas av kreatur.

På Ravalens västra sida har sly avlägsnats på sjösidan av spängerna, belägna vid ungefär sjöns mitt.

Nedanför utsiktsberget i sjöns södra del har vass och sly röjts bort, för att bevara utsikten från berget ut mot sjön.

Gångspänger har bytts ut mot nya sådana vid södra delen av Ravalen.

Råstasjön

Solna kommun avlägsnade under vintern vass- och sly på de öar som sjöns skrattmåsar brukar häcka på.

Fågelholkar

Sollentuna kommun har renoverat den tornfalksholk i närheten av Nysved, där vi kunde glädja oss åt en lyckad häckning år 2012.

SKJUTBANAN SÖDER OM BÖGS GÅRD STÄNGD

Den 1/1 2013 stängdes skjutbanan söder om Bögs gård, vilket medför att denna del av Järvafältets naturreservat blir betydligt mer tillgängligt än tidigare för områdets besökare.

Beträffande den förbättrade tillgängligheten inkluderas inte minst den del av Hansta, som tidigare var beläget bakom skjutbanans måltavlor.

Området, med den tidigare skjutbanan, ligger i Sollentuna kommun och nu planerar man för att på denna plats skapa ytterligare en trivsamt entré till Järvafältets naturreservat.

I planeringen ingår en sannolikt kostsam sanering av området, så att bl a miljöfarliga rester från skjutverksamheten avlägsnas.

GRÖNLINGEN SLOG VÄRLDSREKORD I IGELBÄCKEN

Källa: Sefan Lundberg Naturhistoriska riksmuseet

Den sällsynta och rödlistade fisken grönling trivs verkligen mycket bra i Igelbäcken. Till och med så bra att grönlingarna satt världsrekord i täthet, vilket avses mängden fiskar per bottenyta.

I Igelbäcken vid Blötängen i Solna uppvisade grönlingarna under år 2010 en täthet med 11 fiskar/m² och sträckan av Igelbäcken vid "T-banebron" (Solna/Sundbyberg) lågt inte långt efter med 9 st grönlingar/m² bottenyta. Så här höga tätheter av grönling har inte rapporterats tidigare, vare sig från Sverige eller övriga Europa.

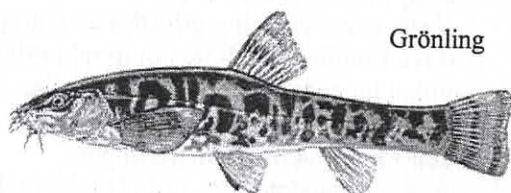
Extra positivt är att av antalet grönlingar vid Blötängen utgjordes 90 % av årsungar.

De redovisade rekordsiffrorna är från år 2010. Åren därefter har varit gynsamma för fisken i Igelbäcken med bättre tillgång på strömmamde och därmed också syrerikt vatten än normalt. Det fanns t o m så mycket vatten i Igelbäcken under hösten 2012, att detta försvårade arbetet med provtagning av bl a fisktäthet.

JOK-bladets redaktör har på uppdrag av Järfälla kommun ansvarat för regleringen av vattenföringen i Igelbäcken. Detta med hjälp av ett dämme i 30-meterskärret, som byggdes i mitten av 1990-talet.

Det är givetvis mycket positivt att Igelbäckens vatten håller så hög kvalitet, att rara fiskar som grönling trivs så utomordentligt bra.

Genom dämnet, som regleras enligt vattendom, hålls numera strömmande vatten i bäcken under nästan hela året. T o m under torra sommarperioder lyckas vi som regel hålla igång bäcken med åtminstone en mindre mängd strömmande vatten via dämmets s k minimivattenhål.

IGELBÄCKEN FÖRBÄTTRAS VID ULRIKSDAL

Vid Igelbäckens utlopp i Edsviken har det sedan lång tid tillbaka funnits ett dämme som bl a gjort att fiskar, som t ex den rödlistade arten **nissöga**, inte kunnat vandra upp i bäcken.

Under år 2013 är det planerat att bygga om bron över Igelbäcken vid Ulriksdal och då skall man samtidigt anlägga en fiskväg typ ränna, som gör det möjligt för fiskar och annan vattenknuten fauna att vandra upp i och ut ur bäcken.

Nissögat är en liten fisk med långsmal kropp som är tillplattad från sidorna. Det likaledes tillplattade huvudet har 6 korta skäggtömmar kring munnen, och en rörlig tagg under ögat.

Ryggen är fläckigt mörkbrun, buken är ljusgrön och längs sidorna har den två band av stora, mörka fläckar med ljus kontur.

Fisken är 8-12 centimeter lång (honorna störst) och väger mellan 20-60 gram.

MINKFÅNGST

Under den gångna vintern fångades 2 st minkar i de två slagfällor, som JOK sedan många år tillbaka assisterat Järfälla kommuns viltvårdare med kontrollen av.

De båda minkfällorna var i likhet med tidigare år placerade i 30-meterskärret.

Under häckningstid år 2012 observerades tyvärr minkar i en något större omfattning vid Säbysjön än på många år.

Bl a sågs minkar vid några tillfällen fånga skrattnåsungar i kolonin vid Säby strandäng. Att fortsätta arbetet med att försöka begränsa antalet minkar vid Säbysjön gynnar definitivt sjöns fågelfauna.

JOK-doppingen,
som klisterdekal, kan köpas av
Karin Callmer, Olle Bernard,
Roland Jarvad och Mats Weiland.
Pris: 20 kr/st.

JÄRVAFÄLTSRARITETER MITTEN NOVEMBER 2012 - MARS 2013

Den 29/11 sträckte en **mindre sångsvan** med 6 st "vanliga" sångsvanar över 30-meterskärret.

En **provianterande kungsörn** observerades vid 30-meterskärret den 28/12.

Områdets första **kungsörn** för år 2013 sträckte norrut över 30-meterskärret den 26/3.

En **vittrut** observerades över Järva krog den 19/1 och den 22/1.

Vittruten var sannolikt på väg till Högbytorps-tippen i Bro för att proviantera efter övernattning i området vid Kastellholmen.

En **turkduva** upptäcktes vid Råstasjön den 9/3.

En rastande **hökuggla** sågs vid E4-avfarten/Kymlingelänken den 2/12.

En **sparvuggla** observerades väster om Fäboda den 18/12 och 1/2.

Från 30-meterskärrets obsplats upptäcktes en sparvuggla i en grantopp vid Djupandalen. Den 6/3 hördes en sparvuggla vid Skogvaktarkärret och den 15/3 sågs en flygande sparvuggla vid Kista. Eventuellt samma sparvuggla.

I Viby (vid Pizzerian intill Vibyvägen) observerades 1-2 st **nötkråkor** från november fram till mitten av februari.

En nötkråka flög över fågelrestaurangen vid 30-meterskärrets parkering den 7/3.

Den 28/2 observerades en **snösiska** vid JOKs matning söder om Säbysjön.

En **bändelkorsnäbb** observerades vid Väsby Båtsmanstorp den 2/2.

Under hösten och vintern 2012-2013 upplevdes en invasion av **tallbitar** i vårt land.

Även på Järvafältet observerades tallbitar på många plaster under den aktuella perioden. Flertalet var förbiflygande/sträckande, men vid några tillfällen upptäcktes även rastande/provianterande tallbitar.

Lokaler där tallbitar rapporterats var bl a Fäbodaområdet, Väsby gård, 30-meterskärret samt vid södra delen av Säbysjön.

Med hjälp av uppgifter från bl a Svalan bedöms att ca 230 st tallbitar observerats på Järvafältet under november 2012-februari 2013.

NOTERBARA VINTEROBSERVATIONER (dec 2012-feb 2013)

En **smådopping** uppehöll sig från den 16/1 till ett stycke in i mars i en vak i östra delen av Råstasjön.

En **fjällvråk** flög över IKEA-pölen den 3/12. Den 13-14/12 gästade en **fjällvråk** 30-meterskärret.

En **tornfalk** övervintrade vid Barkarbyfältet och möjligen ytterligare någon på södra delen av området.

Den 27/11 observerades en **morkulla** söder om Fäboda.

Vid 30-meterskärret upptäcktes en rastande **dvärgbeckasin** den 26/12.

En vinterobservation av en **enkelbeckasin** gjordes vid Blötängen 3/12.

Några få **ringduvor** observerades i början av januari och i slutet av februari.

Vid Överjärva (Igelbäcken) födosökte en **strömstare** den 2/2. Dagen därpå sågs förmodligen samma **strömstare** vid Ulriksdal.

En rastande **järnsparv** upptäcktes vid Råstasjöns utlopp den 9/12.

Vid 30-meterskärret övervintrade en **varfågel**.

Bergfinkar övervintrar normalt mycket sparsamt på Järvafältet, men under den gångna vintern sågs **bergfinkar** i ett större antal på rejält många år.

Detta framför allt vid norra delen av Ravalen där matningen var välbesökt av dessa finkar. Det största antalet **bergfinkar** vid matningen var under februari ca 15 st.

En **hämpling** födosökte vid 30-meterskärrets fågelrestaurang den 8-9/12.

Under perioden 8-13/12 provianterade 2-3 st **vinterhämplingar** vid 30-meterskärrets fågelrestaurang.

Den 1/1 rastade 3 st **vinterhämplingar** nära matningen söder om Säbysjön.

Fågelrestaurangen vid 30-meterskärrets parkering gästades av 14-16 st **vinterhämplingar** den 11-12/1.

Av dessa fanns 3-4 st kvar den 13-14/1.

Den 20/1 rastade 8 st **vinterhämplingar** på Barkarbyfältet, nära det s k Flottiljområdet.

Under perioden 20/12 + 22-23/12 observerades 2-3 st **snösparvar** vid 30-meterskärret och Barkarbyfältet.

Den 18/1 flög 2 st **snösparvar** över 30-meterskärret för att därefter upptäckas rasta på Barkarbyfältet. En av dessa fanns kvar i området t o m den 20/1.

Även den 28/2 flög en **snösparv** över 30-meterskärret.

En **sävspurv** observerades den 9/12 vid fågelrestaurangen/30-meterskärret

Den 1/1 upptäcktes en sävspurv vid Råstasjön.

SVARTHAKAD BUSKSKVÄTTA UPPDELAD I TVÅ ARTER

Under 2012 delades svarthakad buskskvätta upp i två arter p g a att de tidigare raserna torquata (västlig) och maura (östlig) fick artstatus. Järvafältets hittills enda fynd av svarthakad buskskvätta gjordes vid Ärvinge träsk, där en

honfärgad individ observerades den 16-19/9 1959.

Fyndet på Järvafältet är publicerat i Vår Fågelvärld (VF 19:163-164), men den aktuella svart-hakade buskskvättan är inte rasbestämd.

SNÖGÄSSEN VID LÖTSJÖN/RÅSTASJÖN

Många har väl genom åren uppmärksammat att det finns snögäss vid Lötsjön, vilka ibland även ses vid Råstasjön.

Hur kom dessa snögäss till Sundbyberg? Tyvärr inte spontant, utan snögässen införskaffades alldeles säkert för att utgöra en prydnad i Lötsjön. Enligt uppgift importerades någon gång i början av 1960-talet några snögåsäggar till Sundbyberg (levande fåglar fick man enligt uppgift inte importera hur som helst).

De första utplanterade snögässen vid Lötsjön vingklippades, men så småningom upphörde man med detta. Därför har friflygande snögäss under åren observerats vid flera tillfällen över Järvafältet. Några av dessa snögäss har även gjort lite längre utflykter som t ex till Hjälstaviken och då setts passera över bl a 30-meterskärret. Det största antalet snögäss vid Lötsjön var 8-10 st under 1970- och 80-talen. Därefter minskade antalet successivt och nu finns **bara en enda snögås kvar**.

TACK FÖR BIDRAG TILL JOKs FÅGELMATNINGAR

Vi har åter kämpat oss igenom en vinter och det är därför på sin plats att än en gång överlämna ett stort tack till alla JOKare, som på olika sätt stöttat/sponsrat och arbetat med klubbens fågelmatningar.

Under den gångna vintern har JOK som vanligt matat övervintrande fåglar vid södra Säbysjön, norra Ravalen och väster om Fäboda för flera tusen kronor.

För att införskaffa solrosfrön, talg m m har vi använt pengar ur klubbkassan och inte heller denna vinter har vår kassa blivit alltför hårt belastad, tack vare att många medlemmar lämnat mycket generösa bidrag i form av både pengar och fågelmat som nötter, viltfågelfrön, frukt, bröd, talg m m.

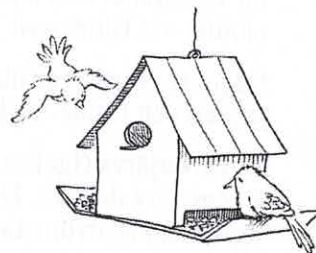
Vi noterar med extra stor glädje att intresserad s k allmänhet kompletterat våra fågelmatningar. JOKs medlemmars bidrag till matningarna har även denna vinter varit mycket generösa och inskickade pengabidrag har varierat från 50 kr och uppåt.

Ett sådant gensvar från klubbens medlemmar är givetvis mycket trevligt och påverkar naturligtvis klubbens verksamhet positivt.

Här skulle det varit trevligt att räkna upp alla er, som i olika form hjälpt till med JOKs fågelmatningar, men undertecknad tvingas avstå från att ens försöka med detta. Risken för att vid en sådan uppräknings missa någon av alla de personer som bidragit vid våra matningar, är som nog alla inser alldeles för stor.

Så än en gång- **TACK ALLA FÅGELVÄNNER!**

JOK hoppas naturligtvis kunna fortsätta med fågelmatningarna i samma omfattning som under de senaste åren på norra Järvafältet. För att matningarna skall fungera lika bra i framtiden, som under de senaste åren, är ett fortsatt stöd från er medlemmar givetvis av allra största värde.

Öland 18-21 oktober 2012

Deltagare: Per Edenius, Nis-Erik Evers, Stig Holmstedt (ledare), Gustav Knall, Jukka Markkanen, Marie Mattsson och Ulf Svahn.

18 oktober. Den alltid morgonpigge Gustav började morgonen med att dra in två *stjärtnesar* vid exkursionsledarens hus, vilka, om densamme varit med, hade varit tomkryss för honom, ca nr 165.....

Den officiella exkursionen började sedan, enligt traditionen, nere på Södra udden. Här var det som vanligt en hel del intressanta fåglar, bl.a. två rastande *kungsfågelsångare*, en *kaspisk trut*, ca 60 överflygande *bläsgäss* samt 15 *snatteänder* och en *bergand* i Kapellviken.

Vid Södra Lundspetsen, som nu blivit något av ett ineställe för sträckspanare, noterades en *varfågel* samt 12 *nötskrikor* som gjorde sträckförsök.

En tur ut på Schäferiängarna blev som vanligt givande med *gravand*, *stjärtand*, *duvhök*, *pilgrimsfalk*, *trädlärka* och *vinterhämling* i utbyte.

I Mörbylångadalen stod ett par *mindre sångsvanar* långt ute på ett gärde och i norra delen av Kalvhagen hittades efter en stund den *ägrett-häger* som funnits på plats en tid. Här syntes även en *gluttsnäppa*.

Kursen ställdes sedan mot söder igen där Sebybadet bjöd på sju rastande *myrspovar* innan ett larm åter tvingade oss norrut, till Stenåsabadet, för en *taigasångare*.

19 oktober. Södra udden gav denna morgon bl.a. en rastande halvskadad *svärta* (som rönte mycket stort intresse från den parallellt exkurerande Foto-JOKs sida...), två *pilgrimsfalkar*, en *stenfalk*, en *trädlärka*, en *gransångare* samt samma två *kungsfågelsångare* som föregående dag.

I Gräsgårds hamn beskådades som hastigast en *hornuggla* - den drog tyvärr rätt omgående ut över fälten åt nordväst. Skjutbanedungen genomsöktes noga, men bara 15 *vinterhämlingar*

syntes på fältet i väster. Vi begav oss därför upp mot Stora Ören. Knappt utkomna på denna kom ett larm om en *bergstaigasångare* vid Triberga. Halva gruppen begav sig då söderut längs stranden, medan den andra hälften gick tillbaka till bilarna och körde till Görans Dämme för en kortare promenad till den aktuella lokalen. Strandgänget anlände några minuter före och hade då på vägen sett ca 20 *kärrensäppor*, en *sandlöpare* och sex *större strandpipare*. Så småningom fick alla se den rastlösa lilla sångaren, men det var länge diskussion om den var en bergstaiga- eller en taigaångare. De medlemmar av RK som var på plats slog dock entydigt fast att det rörde sig om den förstnämnda arten.

20 oktober. Denna dag började vi med att åka norrut upp till Bjärbybadet, Kapelludden och Sandby skjutfält. Utbytet blev dock skäligen magert med *duvhök*, *fjällvråk* och *vinterhämling* som mest spännade arter. Vi drog därför söderut igen och noterade fem *trädlärkor* vid Ventinge.

21 oktober. Denna sista dag startade vi återigen på Södra udden. Nu sträckte ca 1500 *vitkindade gäss* förbi, liksom bl.a. en *gråhakedopping* och en *stenknäck*.

Huvuddelen av gruppen begav sig därefter hemåt mot Stockholm - två utlarmade *skedstorkar* vid Svensksundsviken utanför Norrköping bidrog utan tvivel till en ganska tidig start. Dessa fina fåglar hann gänget att beskåda, medan exkursionsledaren fick trösta sig med en *brandkronad kungsfågel* vid Sebybadet samt en ny *taigasångare* vid Kärra strax norr om Enetri.

Totalt noterades 109 arter inklusive den brandkronade samt skedstorkarna, entita och gröngöling vid Svensksundsviken.

Stig Holmstedt

Nyårsplocket 2013

Efter några år med sjunkande antal deltagare blev det i år 13 personer som deltog. Då alla svarthuvad trutar hade dragit fanns inget som drog åt något annat håll, varför kosan ställdes till Brandholmens reningsverk som brukligt är. Målarter var vattenrall, bofink och gårdsmyg vilka alla visade sig och lockade flitigt. Andra

arter som kom var siskor, gräsand, finkar m.m. På väg ut gjordes ett improviserat stopp som gav bl.a. bergfink.

Vidare till havsvikarna vid Strandstuviken kunde vi dessvärre konstatera att dimman var påtaglig. Efter omgruppering kunde vi dock få in salskrake, bergand, storskrake, brunand m.fl.

Även sångsvan fanns ute i vattnet till viss förvåning.

Förbi hamnen gav sothöna och fiskmåsar som bilkryss innan vi tog lite havsspaning vid det alltid lika fascinerande 5-öre huvud. Tobisgrissla och tordmule samt havsörn hängdes in med en del annat smågodis.

Så långt var artlistan god och vi kände att det magiska 60-arterssträcket låg inom räckhåll. Mörkret ligger alltid på lur och är plockets riktiga hämsko. Möjligtvis blev det några feldis-

poneringar när vi försökte få in lite vråk, innan vi skulle avsluta inne i Nyköping med turturduva.

Varken det ena eller andra visade sig varför artlistan slutade på 53 pinnar.

Trots allt, alltid härligt att börja med plocket och redan ett par dagar in i januari ha en bra start på årslistan. Ser faktiskt redan fram emot nästa års plock. 60 då?

Det är bara att följa med och se till att det händer.

Ulf Svahn

BENKES SÖNDAGSVANDRING FILMADES

Vid söndagsvandringen den 24/2 deltog ett **filmteam** som höll på att producera en film om koreografen och docktillverkaren **Annelise Frankfurt** (1926-2007).

Varför sökte man då upp en grupp fågelskådare för att filma deras verksamhet.

Skälet var att Annelise Frankfurt ofta arbetade med danser där teman med fåglar ingick. Därför önskade filmteamet bilder/film på bl a fågelskådare för att belysa detta.

Framtiden får väl visa hur bra Benkes skådare gjorde sig på film. Kanske utgjorde detta inledningen på en succéartad Hollywoodkarriär för någon av de medverkande JOKarna.

Under hösten presenterades en trevligt skriven **artikel om söndagsvandringarna** i lokaltidningen "Vi i Sollentuna".

Artikeln kompletterades med flera bilder på fågelvandrande JOK-are.

Under våren genomfördes 4 st söndagsvandringar, säsongens sista den 28/4.

Söndagsvandringar hösten 2013.

Inför hösten 2013 inbjuds till nya söndagsvandringar med Bengt Sundberg som ledare.

Datum för dessa vandringar framgår i JOKs höstprogram, vilket redovisas i slutet av detta JOK-blad.

JOK FIXADE KAFFET I NATURSKOLANS KAFÉ

JOK ansvarade vid fem söndagar under den gångna hösten, vintern och våren för serveringen på det populära Naturskolekaféet vid Väsby gård.

JOKarna som fixade fiket åt många och mycket nöjda fikagäster var:

Karin Callmer ("lagkapten"), **Ulla Björkdahl**, **Gunta Dambekalns**, **Elisabeth Eklund**, **Orvar Fredriksson** och **Ann-Cathrine Karlsson**.

Som beskrivits vid flera tillfällen tidigare utgör denna typ av ideellt arbete, som ovannämnda

JOKare bidrar med, sannolikt ett mås- te för att Naturskolekaféet skall kunna fortsätta med sitt öppethållande.

Förutom JOK ansvarar Naturskyddsföreningen, Friluftsförbundet i Sollentuna samt Södra Upplandskretsen av Svenska Turistföreningen för serveringen på Naturskolan.

JOK får för sin insats vid fiket mycket bra PR. Dessutom ger försäljningen en vinst, som fördelas i proportion till den arbetsinsats som varje förening bidragit med vid kaféverksamheten.

JOK ANLÄGGER ELLJUSSPÅR

Under våren kommer ett motionsspår utrustat med elljus att byggas i närheten av Granskog. De som anlägger spåret är naturligtvis inte Järvafältets Ornitologiska Klubb (JOK), även om nog många säkert vill uppmana att flera av oss JOKare borde satsa mera på motion, utan **Järfälla Orienteringsklubb (JOK)**.

Spåret, som blir en ca 2,5 km lång slinga, byggs i skogsområdet utefter och alldeles öster om E18 mellan Granskog och Tånglöt (Bruks- hundklubben).

Eftersom det nya elljusspåret är beläget inne i Järvafältets naturreservat krävdes Länsstyrelsens godkännande för att kunna genomföra projektet.

Det ryktas att.....

när ett gäng JOKare, en av de sista söndagarna före jul besökte Naturskolans fik, passerades en barnvagn och ur denna hördes ett glatt rop: "Titta Jultomten!"

Kan någon gissa vem det var av JOKarna, som helt plötsligt utpekades som jultomte?

Om vi avslöjar att denne person, precis som jultomten är känd för sin röda luva, blir det kanske lite lättare.

Frågan värd 1 poäng, med poängskala enligt "Vart är vi på väg", lyder:

När den utpekade personen är på väg hem, är han på väg till Hässelby och då till en lägenhet där det står **Imby** på dörren.

en **ökänd JOK-bladsredaktör** vid sitt årliga besök på IKEA drabbades av stort larm med allmän snabbutrymning.

Vi kunder ombads att direkt söka oss till närmaste utgång, och vi liksom kassapersonalen lämnade varuhuset i ilfart.

Barnen i bollhavet/lektrummet omhändertogs av personal, eftersom föräldrarna via högtalare informerades om att det inte var tillåtet att hämta barnen på väg ut ur varuhuset.

Undertecknad, som precis hade betalat vid kassan, kunde lämna varuhuset utan problem och åka hem för att efter bästa förmåga försöka skruva ihop det inhandlade.

Många andra blev stående utomhus i decemberkylan, i väntan på att åter få komma in i IKEAs stugvärme.

Man undrade naturligtvis varför larmet.

Var det bombhot, eldsvåda eller bara ett övningslarm?

Efter lite eftertanke klickade det till.

Det var naturligtvis mig man jagade och därför tvingades utlösa storlarmet. Och varför då?

Självklart - Jag var på väg att lämna IKEA, och detta med den lilla och världsberömda blyertspennan i fickan. En sk lånepenna som naturligtvis inte skall lämna IKEA.

Vad säger ordspråket: Det börjar med en knappnål och slutar med en IKEA-penna.

Njaa, det är väl ändå en silverskål, som ordspråket slutar med? Och så särskilt många sådana har undertecknad ännu inte upptäckt på IKEA.

Göteborgarna kämpar på med sin humor och i deras lokala fågeltidning kunde man naturligtvis inte låta bli att sätta följande rubrik på den gångna vinterns lyckosamma upptäckt av en större turturduva i Göteborg -

"**Stor tur gav större turtur**".

Ola Weiland har föreslagits till hedersmedlem i "Bambiklubben". Detta efter en mycket lyckad räddningsaktion ute på synnerligen hal is, där ett rådjur hamnat i samma situation som kan ses i en Disneyfilm. Benen liksom bara halkade isär, när rådjuret försökte resa sig upp.

Räddningsaktionen filmades och är storfavorit till att vinna "Mitt i naturens" pris som årets bästa tittarfilm.

Hasse Ivarsson börjat extraknäckas som parkeringsvakt i Solna, med placering vid den nya Nationalarenans närområde.

Hasses parkeringsvaktsområde är dock något begränsat i storlek och omfattar i princip endast Hasses egen parkeringsruta.

Nu tror inte vi, som känner den alltid lika vänlige Hasse, att han delar ut några böter. Vi förutsätter att Hasse löser uppkomna parkeringsproblem på ett diplomatiskt och positivt sätt, så att alla felparkerare åker från Hasses Solna med ett stort leende, frid i sinne och Hasses glada tillrop "Välkommen åter" skönt ringande i öronen.

några välkända JOKare från Hässelby har inspirerats av signaleringen vid utnämning av en ny påve. Därför meddelas följande:

När **Holger Stenson** leder Hässelbys församlings krysslista, kommer det vit rök ur Hässelbyverkets skorstenar. Har **Lasse Imby** tagit ledningen på Hässelbylistan, kommer det däremot svart rök ur skorstenarna.

Sveriges Ornitologiska Förening funderar som bäst på att byta namn till **BirdLife Sverige** (BLS). Frågan är om regionala föreningar också skall byta namn enligt samma modell.

Kan ni tänka er att radera bort JOK och ersätta detta klassiska namn med **BirdLife Järvafältet** (BLJf)? Vännen av ordning hotar med att gå ur JOK, om ett namnbyte skulle bli aktuellt.

Tage Åströms bok "De aningslösa" presenterades i bokhandeln i början av april. Nu har givetvis vännen av ordning drabbats av onda aningar, om att bokens titel på något sätt syftar på oss i JOK.

Per Lundkvist ofta setts glida fram på skidor över Säbysjön. För att få bästa glid avslöjar Per att han vallar med stearin. Inför helgturerna ryktas det att han t o m lyxar till med att valla med miljögrönt doftljus, kanske för att försöka sprida lite härlig helgdoft över norra Järva.

en **gammal vis gumma** citerats i Facebook: "Det smakar ändå fågel, sa gumman som kokade soppa på den stör där kråkan sittit."

PROGRAM FÖR JÄRVAFÄLTETS ORNITOLOGISKA KLUBB

Hösten 2013

Järva-aktiviteter

Fågelvandringar hösten 2013

JOK och Sollentunakretsen av SNF arrangerar även denna höst sina traditionella och populära fågelvandringar på Järvafältet.

Bengt Sundberg leder som vanligt dessa fågelvandringar, där man får en verkligt god chans att få uppleva den för årstiden aktuella fågelfaunan på "vårt" Järvafält.

Du är mycket välkommen att i trevlig gemenskap få skåda fågel under ca 2 timmar vid följande söndagar.

Fågelvandringarna äger rum **söndagarna 25/8, 29/9, 27/10 och 24/11.**
Samling sker vid **Naturskolan, Väsby gård kl 09.00.**

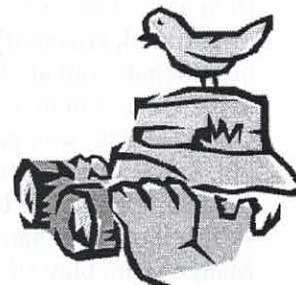
Påminnelse:

5/5 (söndag) – Fågelskådningens dag

JOK och Sollentuna kommun inbjuder till en ca 2 timmar lång guidad fågelvandring vid "Fågelskådningens dag" **söndagen den 5/5.**

Fågelvandringen **startar kl 08.00 från Bögs gårds parkering.**

JOKs medlemmar välkomnas naturligtvis och din medverkan bidrar säkert till att "Fågelskådningens dag" blir en trevlig och givande exkursion för förhoppningsvis många fågelintresserade besökare. Chefsguide och samordnare vid "Fågelskådningens dag" är Rikard Dahlén (tel: 626 77 69).

Ny programpunkt:

4/6 Nattsångarexkursion på Järvafältet

Exkursionsledare: Ulf Svahn

Då önskemål om en nattsångarexkursion på Järvafältet har framkommit genom JOKs enkätundersökning, kommer en sådan att arrangeras under försommaren.

Datumet är avhängigt av tillgången på nattsångare och övriga kvällsaktiva fåglar, men preliminärt datum är satt till kvällen den 4:e juni.

Vi samlas på en senare bestämd plats och tid på Järvafältet och genomför en vandring. Eventuellt kan det bli aktuellt med kortare transporter via egna bilar beroende på tillgång på fågel.

Anmäl er till ulf.svahn@gmail.com före den 25 maj.

JOK kommer även under hösten att ansvara för serveringen på Naturskolans kafé och detta vid minst två söndagar. Datum för detta meddelas i nästa JOK-blad, samt på JOKs hemsida (Anslagstavlan).

Övriga exkursioner

5-9/9 (torsdag eftermiddag - måndag kväll) - Skåne-Västkusten

JOKs klassiska hösttur till Skåne och Västkusten går denna gång av stapeln mitt under högsäsongen för rovfågelsträck och havsfågelskådning, så om vädret är med oss kan det bli mycket av det goda. Och bjuds vi inte på sådant väder gör det inget. Det finns en riklig mängd fågellokaler att välja bland, och framförallt Skåne erbjuder ett brett spektrum av skådningsalternativ, med lokaler för nästan varje upptänkligt väder.

Detta är en tid då det är många flyttfåglar i rörelse, så vi kommer att få se många fåglar av många olika arter.

Dessutom hoppas vi på att det ska kunna dyka upp rariteter. Kommer det ett lämpligt larm så åker vi! Detta vill du inte missa!

Anmäl dig till exkursionsledaren Anders Sennmalm, anders.sennmalm@bredband.net senast den 7 augusti!

Vi åker i en minibuss och antalet deltagare är begränsat till 7 personer. Luncherna äter vi i fält, men om kvällarna äter vi middag på restaurang och har artgenomgång.

Övernattning sker på vandrarhem och liknande.

Kostnaden uppskattas till runt 2200 kr för bilhyra, bensin och övernattningar.

Anmälningsavgiften, 400 kr, skall vara inbetald på JOKs plusgirokonto 58 01 32 - 9 senast en vecka efter sista anmälningsdagen, d v s onsdagen den 14 augusti!

16-20/10 (tidig onsdag eftermiddag - söndag kväll) - Öland

Något man inte får missa är den traditionella Ölandsturen med JOK i slutet av vecka 42. Rariteterna står som spön i backarna och de stora sjöfågelsträcken väller förbi.

På kvällarna avnjuts goda middagar.

Kostnaden för allt detta är ca 1800 kr inkl tre middagar som vi lagar i olika matlag.

Du anmäler dig till exkursionsledaren Stig Holmstedt, stig.holmstedt@gmail.com senast

torsdagen den 12 september. Ange då ditt mobilnummer och om du kan ställa upp med bil!

Deltagarantalet är begränsat till sju personer så hör av dig snarast!

Anmälningsavgiften, 600 kr, skall vara inbetald på JOKs postgirokonto 58 01 32 - 9 senast en vecka efter anmälan.

6/1 2014 Nyårsplock i Nyköping eller annan aktuell plats

Exkursionsledare Ulf Svahn

Vad är bättre än att öppna nyåret med det traditionella nyårsplocket. Vi siktar på Nyköping som alltid är bra, men om det finns bättre möjligheter på annat ställe i Stockholms närområde är vi öppna för att det. Slutligt mål bestäms dagarna innan beroende på rapporter.

Vi åker i egna bilar. Det magiska och som det visat sig så svåruppnådda målet på 60 arter skall vi äntligen försöka knäcka.

Anmälan till ulf.svahn@gmail.com senast 1 januari.

Lägg till om du kan ta egen bil och ditt mobiltelefonnummer.

När egna bilar nyttjas på exkursionerna gäller följande:

Kostnaden är 20 kr/mil, som alla i bilen delar på. Normalt blir detta 5-7 kr/mil för varje deltagare, men det kan ibland bli lite mer om inte bilarna fylls på ett optimalt sätt.

\$

Obs! Allt deltagande på JOKs exkursioner sker på egen risk.

Notera också att ledarna arbetar på ideell basis.

JOK:s innekvällar hösten 2013

Tisdagen 1 oktober - "Vår nordiska natur"

En av de flitigaste fotograferna i JOK har alltid varit **Christer Brostam**.

Denna kväll kommer han att ta med oss ut i den nordiska naturen.

Vart resan kommer att gå vet vi inte exakt idag, men räkna med fina upplevelser från Christers digra fotoarkiv.

TORSDAGEN (OBS! Observera torsdag!) 7 november -

"Oman - en pärla på den Arabiska halvön"

Jörgen Lindqvist är JOK:are, hängiven fotograf och flitig resenär. Jörgen bor halva året i Järfälla och halva året på sin hemö Gotland.

Den här kvällen har han lovat att hålla sig på fastlandet och ta med oss på en resa till Oman. Oman har fågelmässigt en strategisk position på den Arabiska halvön med influenser både från Asien och Afrika, vilket resulterar i en varierad fågelfauna.

Landet har dessutom en bra infrastruktur och en vänlig befolkning, varför det snabbt har blivit ett populärt resmål bland fågelskådare.

Innekvällarna äger rum på Naturskolan, Väsby gård och starttid är alltid 19.00. Parkering vid Bögs gård, därefter en kilometers uppfriskande promenad. Klubben bjuder på fika med dopp efter föredragen/bildvisningarna!

JOK-bladet 1/2013

Bidrag till detta JOK-blad har lämnats av Stig Holmstedt och Ulf Svahn.

Dessutom har ett antal mycket ivriga ryktesspridare lämnat värdefull info.

Bidrag, uppslag, idéer m m till kommande JOK-blad mottages tacksamt.